

Jerzy Pyrgała

Kobylniki, pow. Busko-Zdrój. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 4, 122-123

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wieczne. Pozostałe obiekty to jamy w planie okrągłe i owalne o średnicach do 2 m i głębokościach nie przekraczających 1,8 m. Wypełnisko tych jam stanowił lekko humusowany piasek. Tylko w niektórych znaleziono małe fragmenty ceramiki, którą datujemy na starsze fazy epoki brązu i wczesny okres lateński.

Wśród grobów odkrytych w sezonie 1970 bogactwem wyposażenia wyróżnia się szkieletowy pochówek z drugiej połowy IV wieku n. e. Zawierał on 3 naczynia — lepienne ręcznie, toczone i szklane (pucharek z owalnymi szlifami typ 230 Eggersa), 255 paciorków szklanych i bursztynowych, 5 fibul srebrnych i brązowych, srebrne wisioriki wiaderkowate, srebrny wisior w kształcie topora, sprzączki, grzebień i przęślik.

Badania w Kleszewie zostały w zasadzie zakończone. Na rok 1971 planujemy jedynie niewielkie prace sprawdzające. Cmentarzysko zostało przebadane w całości. W ciągu 7 sezonów na powierzchni 73 arów odkryto 550 grobów późnolateńskich i rzymskich, 23 groby wczesnośredniowieczne i ponad 400 jam osadniczych wczesnolateńskich i trzciniecko-łużyckich.

KOBYLNIKI, pow. Busko-Zdrój

Stanowisko 3

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej w Warszawie

Badania prowadził dr Jerzy Pyrgała. Finansował Zakład Badań Polskiego Średniowiecza UW. Pierwszy sezon badań (9 zespołu osadniczego). Cmentarzysko ciałopalne z okresu późnolateńskiego i wpływów rzymskich.

Odległość cmentarzyska od osady — st. 1 wynosi w linii prostej około 400 m na wschód, a od osady — st. 2 około 1000 — 1200 m na wschód. Zlokalizowano je na rozległym wzniesieniu, oddzielającym dolinę Nidy od obszernego, podmokłego zakola aluwialnego, tzw. „Parszywego Błonia”. Bezpośredni zasięg cmentarzyska wyznacza od zachodu ciek wodny biegnący u zachodniego podnóża wzniesienia a od wschodu — osuszone obecnie mokradła, stanowiące wyraźne zagłębienie w szczytowej części wzniesienia. Groby zakładano bezpośrednio w rodzimej skale gipsowej, wykorzystując do tego celu głównie naturalne zagłębienia w skale. Zbadano obszar 325 m² cmentarzyska odkrywając 9 grobów ciałopalnych — 2 popielnicowe i 7 jamowych. Ze względu na płytkie zaleganie jam grobowych pod darnią część obiektów była poważnie uszkodzona. Odkryte obiekty grobowe są typowe dla badanego okresu i regionu pod względem obrządku i zawartości. Zawartość grobów to w głównej mierze ceramika, szczątki kostne, a także zapinki, przęśliki itp. Charakterystyczny jest dla tego cmentarzyska nie najlepszy stan zachowania szczątków kostnych i popielnic, wynikający

z faktu, że zakładane płytko pod ziemią w nie przepuszczającej wilgoci skale gipsowej groby, są wystawione na niszczącą działalność wody i roślinności.

Odkryte cmentarzysko należy datować na I w. p.n.e. do IV w. n.e. Jest to więc obiekt długotrwały, odpowiadający chronologicznie badanym osadom Kobylnickiego zespołu osadniczego.

Ze względu na to, iż badane stanowisko jest integralną częścią rozległego zespołu osadniczego, jednego z nielicznych tego okresu na ziemiach polskich, kontynuacja badań cmentarzyska dla uzyskania większego zespołu materiałów — jest ze wszelch miar wskazana.

KOPCIE, pow. Węgrów

patrz okres lateński

KSIĄŻEK, pow. Kłodzko

patrz epoka brązu

KRZEMIENICE, pow. Mielec

patrz okres lateński

LESKO

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Stanowisko 1

Badania prowadziły A. Szałapata i M. Zielińska-Durda. Finansowało Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Czwarty sezon badań. Osada otwarta z późnego okresu wpływów rzymskich.

Prace ratownicze skoncentrowano na odcinku stadionu sportowego przeznaczonym do niwelacji. Uchwycono granice zasięgu osady od strony północno-zachodniej i południowo-wschodniej. Pozostałe granice sięgają już poza teren objęty badaniami ratowniczymi. Przebadano powierzchnię 620 m². Podobnie jak w ubiegłych latach nie natrafiono na warstwę kulturową, która została zniszczona przez wcześniejsze niwelacje. Pozostały tylko obiekty wkopane w ziemię. Przebadano 12 jam o kształtach (w rzutach poziomych) przeważnie okrągłych lub owalnych, średnicach około 120 cm, w rzutach pionowych przeważnie cylindrycznych lub gruszkowatych. Oprócz wyżej opisanych jam, które najprawdopodobniej spełniały funkcje zasobowe wyeksplorowano 2 skupiska polepy i węgla drzewnych oraz 20 śladów słupów, z których część układała się w regularny prostokąt. Na badanym terenie odkryto koryto drugiego nie istniejącego dziś potoku, w którego wypełnisku stwierdzono obecność ceramiki z okresu rzymskiego.

Inwentarz ruchomy wystąpił w niewielkiej ilości. Stosunkowo najlicz-